

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1918.

Andra kammaren.

Nr 46.

Tisdagen den 30 april.

Kl. 3 e. m.

§ 1.

Justerades protokollen för den 23 och den 24 innevarande april.

§ 2.

Herr statsrådet *Nilson* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 355, angående pension å allmänna indragningsstaten åt förre musiksergeanten *Gustaf Adolf Blomqvist*;

nr 361, angående tillfällig löneförbättring åt viss personal vid armén;

nr 367, angående inköp av lastautomobiler för arméns räkning m. m.;

nr 377, med förslag till lag om befrielse för vissa värnpliktiga från skyldighet att fullgöra reservtruppövning;

nr 362, angående tillfällig löneförbättring åt viss personal vid marinen;

nr 357, angående inrättande av en dräneringsfond m. m.;

nr 366, angående försäljning till aktiebolaget *Difosfat* av visst område av kronoparken n:r 5 i *Gällivare socken* av *Norrbottnens län*;

nr 371, angående tillfällig löneförbättring åt lärare vid lantmannaskolor och lanthushållsskolor;

nr 372, angående nedsättning i beloppet av viss kronan tillkommande fordran av *Gustaf Elf*;

nr 376, angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar;

nr 363, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 17 § 5 mom. i förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker m. m.;

nr 364, angående restitution av erlagd tull för en postföraren *Jens Tangen* från *Norge* tillhörig automobil;

nr 365, angående bidrag till tullstatens enskilda pensionsinrättning;

nr 368, med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 6 augusti 1894 angående mantalsskrivning;

nr 369, med förslag till förordning angående försäljning av pilsner m. m.; och

nr 375, med förslag till lag angående villkorlig straffdom m. m.

Dessa propositioner blevo på begäran bordlagda.

§ 3.

Föredrogos var för sig följande å kammarens bord vilande Kungl. Maj:ts propositioner; och hänvisades därvid

till statsutskottet propositionen, nr 347, angående tackande av vissa förskott på tillägsstat för år 1918 under tredje huvudtiteln;

till bevillningsutskottet propositionen, nr 358, med förslag till förordning om ändring i viss del av 3 § i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften;

till bankoutskottet propositionen, nr 332, med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § i lagen den 4 juli 1910 angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar m. m.;

till statsutskottet propositionen, nr 339, angående understöd för uppförande av bostadshus med smålägenheter:

till lagutskottet propositionerna:

nr 346, med förslag till förordning om ändrad lydelse av § 3 mom. 3 i förordningen den 14 juni 1917 angående uppbörd av avgifter för försäkringar i riksförsäkringsanstalten jämlikt lagen om försäkring för olycksfall i arbete; och

nr 353, med förslag till lag angående beredande i vissa fall vid skogsavverkning och kolning av härbärke åt arbetarna m. m.;

till statsutskottet propositionen, nr 354, angående omkostnader för handläggning av ärenden rörande ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring.

Vid härpå skedd föredragning av propositionen, nr 356, angående överflyttande av underofficerskorpraler i 1:a lönegraden vid flottan och kustartilleriet till en ny lägre underofficersgrad m. m., överlämnades densamma såvitt punkterna c), d) och e) beträffade till bankoutskottet samt i övrigt till statsutskottet.

Härefter föredrogos övriga på bordet liggande propositioner; och remitterades därvid

till jordbruksutskottet propositionen, nr 348, angående anslag för beredande av lindring i de mindre bemedlades levnadsvillkor m. m.;

till statsutskottet propositionerna:

nr 359, angående anvisande av medel till bestridande av kostnader för rättshjälp m. m. åt vissa nyttjanderättshavare; och

nr 360, om anvisande av medel till understöd åt offentliga rättshjälpsanstalter;

till jordbruksutskottet propositionen, nr 351, angående avstående av den rätt till vatten och strömfall i Klarälven, som tillkommer kyrkoherdebostället $\frac{1}{12}$ mtl eller 80 öre skatt Östra Råda i Norra Råda socken;

till bankoutskottet propositionerna:

nr 352, angående understöd åt vissa folkskolläraryrkor;

nr 336, angående bidrag till folkskollärarnas pensionering; och

nr 349, angående ändringar i staten för folkskollärarnas pensionsinrättning; samt

till statsutskottet propositionen, nr 350, angående löneroglering för lärare vid småskoleseminarier.

§ 4.

Vidare föredrogos var efter annan de på kammarens bord ligande motionerna; och hänvisades därvid

till konstitutionsutskottet motionen nr 395, av herrar *Hansson* i Stockholm och *Möller*;

till jordbruksutskottet motionen nr 396, av herrar *Björck* och *von Sneidern*;

till statsutskottet motionen nr 397, av herr *Bäckström*; samt

till konstitutionsutskottet motionerna nr 398 och 399, av herr *Vennerström m. fl.*

§ 5.

Härpå föredrogos, men bordlades åter statsutskottets utlåtanden och memorial nr 84—88 och 90—92, andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtanden nr 8—10 samt andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande nr 7.

§ 6.

Herr talmannen gav nu på begäran ordet till

Herr Nilsson i Tånga, som anförde: Herr talman! Jag ber att få hemställa, att kammaren behagade besluta, att på föredragningslistan vid nästa plenum måtte sist bland 2 gånger bordlagda ärenden uppföras jordbruksutskottets utlåtande nr 51, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition anöfående minimipris å brödsäd m. m. ävensom 10 i ämnet väckta motioner.

Härefter yttrade:

Herr Magnusson i Skövde: Jag har ingenting att invända

emot den hemställen herr Nilsson i Tänga gjorde, men jag vill säga, att det förefaller mig, att detta oupphörliga uppskov med frågan om brödsädspriset är ungefär lika klokt som att kasta jätten efter degen i ugnen. Vi veta, att vårsådden för längese'n är planlagd och delvis verkställd, och ett beslut i denna fråga kommer nu så sent, att först nästa söndag får folk ute i bygderna tillfälle att se, att minimipris är beslutat. För att beslutet skulle ha i någon mån påverkat vårsådden och för att stimulera till *ökad* notatis- och brödsädesodling, borde det ha kommit för länge sedan. Jag har därför begärt ordet för att göra den anmärkningen, att beslutet kommer alldeles för sent för att medföra den verkan man åsyftat, nämligen ökad potatis- och brödsädesodling.

Herr Nilsson i Tänga: Jag skall be att få lämna den uppsynningen, att närmaste anledningen till att ärendet icke blev behandlat vid senaste plenum var, att ärendet blev uppskjutet i första kammaren. Vad herr Magnusson här haft att anföra står ju för övrigt strängt taget inte i samband med det yrkande jag gjort. Ärendet blir ju i alla fall behandlat samma dag och blir sålunda inte genom ett bifall till det av mig framställda yrkandet i någon mån försenat.

Sedan överläggningen härmed förklarats avslutad, blev efter av herr talmannen därå framställd proposition det av herr Nilsson i Tänga gjorda yrkandet bifallet.

§ 7.

Herr Thore avlämnade en motion i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 333, angående anslag till nautisk-meterologiska byrå m. m.

Denna motion, som erhöll ordningsnumret 400, bordlades på begäran.

§ 8.

Anmälades och godkändes första särskilda utskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 156, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstidstillägg för år 1918 åt pensionerade lärare och lärarinnor vid folk- och småskolor m. fl. jämte en i ärendet väckt motion;

nr 157, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstidstillägg för år 1918 åt pensionsberättigade änkor och barn efter delägare i folkskollärarnas änke- och pupillkassa jämte en i ärendet väckt motion; och

nr 158, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstidstillägg under år 1918 åt pensionsberättigade änkor och barn efter delägare i prästerskapets änke- och pupillkassa.

§ 9.

Till bordläggning anmäldes:

bevillningsutskottets betänkanden:

nr 33, anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 20 § 1 mom. i förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning av brännvin m. m.;

nr 34, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 45 § i förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker; och

nr 35, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tullfri införsel av en telefonkabel:

lagutskottets utlåtanden:

nr 51, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående handel med vissa begagnade föremål m. m.; och

nr 52, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående idkande av pantlånerörelse; samt

andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 7, i anledning av herrar Eronns och Vennerströms motion, nr 245, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående statens medverkan till upptagande av i flottleder sjunket virke.

§ 10.

Justerades protokollsutdrag.

§ 11.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr <i>Rune</i>	under 5 dagar fr. o. m. den	1 maj.
› <i>Ericsson</i> i Åtvidaberg	› 7 » » »	› 1 »
› <i>Lindley</i>	› 3 » » »	› 30 april.
› <i>Kropp</i>	› 7 » » »	› 2 maj.
› <i>Edbom</i>	› 4 » » »	› 1 »
› <i>Sterne</i>	› 2 » » »	› 1 »
› <i>Bärg</i> i Katrineholm	› den 1 maj,	
› <i>Lindqvist</i> i Kosta	› » 1 »	
› <i>Aarnseth</i>	› 2 dagar fr. o. m. den	4 maj,
› <i>Bäckström</i>	› 8 » » »	› 2 » och
› <i>Ander</i>	› 8 » » »	› 2 »

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 3.23 e. m.

In fidem
Per Cronvall.